

EILĖRAŠČIAI

Augenijus ZABITIS

KALVĖ

aš neprisimenu kada tave mylėjau
tik sentimentų kalvėje ugnim
pavargęs kalvis kala sakmę vėjui
kuris po pievas klaidžioja vilnim

kol tyli kalvoje prie užgesinto žaizdro
pelenuose užmigę šaukiniai
senatviškai neatmenantys gaisro
iš laužo to, kurį tu kūrenai –

žioruoja tik paklydusi minutė
po laikrodžiu kur siena ir tyla
ir ant sakmių kalvos septynios kliūtys
ties kalvio pasaga po priekalo gėla

ir senos dainos abejingam vėjui
pro kalvę švytinčią blausia ugnim
aš neprisimenu kada tave mylėjau
tik laikrodžiai dar kala: prisimink

ILIUZIJA

Ar molio šukėse ornamentus įmynėm,
Ar ėjome pažliugusiu lauku?
Atėjome nuogi, išeinam – su kuprinėm.
Galbūt todėl išeiti taip sunku?

Ir nežinia, ką radom ar praradom:
Atvėstančioj būty lyg užburti
Klajojom svetimų kovų rokadom
Su tarsi svetimom žaizdom širdy,

Pavirtę avinėliais: mūsų aukso vilna
Sukraunama ne mums į kuprines.
Tik kas ir kur kada jas išsineš?

Tačiau vis tiek kuprinės mūsų pilnos –
Todėl klampiu lauku per laiko giras
Atrodo, jog išeiname ne mes...

PO DIEMEDŽIU...

Po diemedžiu dangus apniukęs: vakarėja
Kurčiam laike, kurio garsuos esu.
Ir aš skėstu tolyn – anapus debesų,
Kur tavo ryto saulė teka, Salomėja, –

Tenai, kur tavo dainos karuselėm sukas,
Nutūpdamos į širdis saulės miražu.
Taip sklaidos dūmai raganų laužų,
Šešėliuos slepiasi pikti nakties nykštukai.

Todėl tikiu, kad žemė taps marga žiedais,
Nors prieblandoje pilka: vakarėja.
Pavasario stebuklas juodbėriais žirgais

Atšylančia erdve į mūsų laiką skrieja –
Ir diemedžio šviesa po tėviškės langais
Kartoja tavo vardą, Salomėja.

SENAM SODE

Senam sode aušra gėles prikėlė.
Iš miego bunda mūsų obelis.
Ar liūdesys, ar skausmas, balandėle,
Sutemdė tavo mėlynas akis?

Tegu išeina žodžiai iš pavėsio
Ir švyti saulėj žėrinčiais lašais:
Aš juos visus vienon dainon sudėsiu –
Ir jie į tavo ilgesį ateis.

Nebetikėk, kad vakaro šešėlis
Šį rytą slenka nerimu į mus.
Tik nusiskink gražiausią sodo gėlę
Ir baltu smėliu pabarstytk takus.

O vakare, kada geltonos delčios
Papuoš ramybe mūsų langines,
Galbūt neliks nei liūdesio, nei šalčio,
Kai vienuoj priglusi prie manęs.

Suras širdis čionai kampelį ramų,
Kur šiaurūs vėjai niekad neužpūs.
Senam sode, tyli balande mano,
Gėlių pavėsy vakaro nebus.

SAKEI, KAD...

Sakei kad vakar niekada nebus lietaus
Kad naktį gėlės skleidžiasi sapne

(Nukelta į 58 p.)

Ir kad rytoj nebuvo nieko kas paklaus
Kodėl tu šiandien palikai mane

Tik akmenukais lyja iš bedugnės –
Kasdien greitėjančių sekundžių būgnais –
Liks nieko nežinojės ir nematęs
Praradęs laiko grimą ciferblatas

Juk amžinam grįžimui šiaurė – pietūs
Rodyklių plunksnos laikinos ir lėtos
Tuštėjančioj erdvėj mus išskiria ir blaško
Sparnuotai klampūs sakiniai be taško

Todėl jau vakar niekad nebebus lietaus –
Rytoj jau nebeliko nieko kas paklaus
Kodėl artėjančios nakties sapne
Tu praėjai į niekur pro mane

AŠ TAVE MYLĖSIU TYLIAI

Vakaras į upę ir į smilgas
Kol delčios sparnai dar nesudilę
Mūsų atspindys šioj upėje neilgas:
Aš tave mylėjau tyliai tyliai

Kai pro tamsą aušo mano rytas
Ir šviesa upe į viršų sruvo
Smėlio pilys buvo pastatytos:
Tu buvai kada tavęs nebuvo

Saulės vainiku blizgėjo smilgos
Atspindžiai į svaigią miglą griuvo
Naktys bėgo trumpos dienos ilgos:
Tu buvai tačiau tavęs nebuvo

Byrančių pilių pilki šešėliai
Slenksčiuose vien pėdos smėlio pilnos:
Srovėje man smilgomis sužėlė
Tik švelni tamsių bangelių vilna

Skrendanti delčia kažkur užkliuvo:
Jau sparnai į viršų nebekyla
Tu buvai ir nors tavęs nebuvo
Aš tave mylėsiu tyliai tyliai

SLENKSČIAI

Į mane prisimerkusiais vartais
Akmenėjanti slenksčio tyla
Laumių pasakom kiemas aptvertas
Ašotėlyje klevo sula

O ant tako tarp liepų monetų
Geltonuojanti žalčio akis
Burtų vėrinį žvilgsniu numetus
Man savąja kalba pasakys:

Kai dangus nukabins tau mėnulį
Ir kai saulė tavęs nematys
Tu tik vienas žinosi kur guli
Paskandinta laike praeitis

Ašotėlis seniai jau išgertas
Mūsų laumės anapus būties
Tik mane prisimerkusiais vartais
Vejas slenksčiai tylios atminties

PILKŪJŲ SAULĖTEKIŲ JŪROJE

Pilkųjų saulėtekių jūroje laikrodžiams tiksint
Prie atviro lango manęs kai išėsiu palauk
Ir medžių rievėm paskandintam laike pasiliksim
Kad varpai neskambėtų ir žodžių nebūtų per daug.

Vėjuotomis keterom upė vingiuoja pro šalį
Nuskendusią pievą atoluos nyku ir rūstu
Ar aš sužinosiu kodėl taip beprotiškai žalia
Būties tamsoje kuria apsigaubęs dūstu

Ar aš sužinosiu kur vedė neperbristos brastos
Anapus erdvės kur mes niekad nebuvom kartu
Pilkųjų saulėtekių jūra be galo be krašto
O aš vakare – ir žalioj beprotybėj skęstu

Aplinkui tik pilkos meluojančių laikrodžių blykstės
Pro šalį sekundėmis tiksinčių žodžių per daug
Padėk man greitėjančio laiko tamsoj nepaklysti:
Prie atviro lango manęs kai išėsiu palauk

KAŽKAM, KAS ATEIS

šią naktį žilas rūkas iš vaikystės girių
sugrižo plėnimis užgesusių laužų
šalti lietaus lašai amorfiškai subyra
ir slenka veidrody sidabrinu ižu

nuimk užuolaidas kada mane pamirši
padėk ant stalo duonos ir medaus
ateis kažkas pernykščių metų viržiais
ir prie numinto slenksčio prisiglaus

kai kiemo žolėje atidžios žalčio akys
apgaubs namus gyvenimo geismu

nuskendę kibirai šuliniuose itakės
pasems vandens iš pamirštų versmių

todėl kasmet sunkiu rūku pražyla girios
ir veidrodžiai prabyla vėstančiais lašais
naktim tyliom atrodo: girgžda durų vyriuose
kažkas – kas pasiilgęs būtinai ateis

SAKMIE APLE TUOMĖ GAIDI

Toriejė Tuomis ūkie prėkli gaidi –
Jaunėklės ni vėnuos neprisileida.
Tas šmikis vėštu kėtuokiū nenuoris –
Anam patinkontės tiktā senjuorės!

Išvertės kakarėnė kiaurā gėid
Ė žardėinuo par vėsa dėina trėid!

Po ūki vākštioo nusėmėnės Tuomis.
Juk paukštė nikāp daktars neišruomīs...
Sosiedā gaidė ėrgi nenuories –
Kor anėi tuoki ablavūka dies?!

Vo paukštis poikos – gaila kramė kėrstė –
Patem i jouda bodeli pavėrstė!..

Pakajaus nier: nu rīta gaidīs trėid
Ė kap pasiotės vėsa dėina gėid!
Rėk vuožuotė, kon gaidiou tam pakėštė...
Gal Zuosė atėdous pereklė vėšta?..

Senjuorė paruoms ont kiaušelės būn –
Be gaidė meilės vargšė sėlpst ė džiūn.

Bet Zuosė neskob pažadū dalintė –
Nenuor šeimīnas užperės maitintė.
Vo Tuomė gaidi vėsa suoda gėrd,
Ė žardėina ėš tuola bjaurė smėrd...

Bet lermas kėla tik po švėnta Juona:
Kol Tuomis švaks vaidėna luovuo puona,
Ont kėima Zuosė ka užkūrė pekla:
– Sakīk, kor dinga gaidīs ė pereklė?!

Matā – saulelė jau i dongo rėit,
Vo kėimė nieks negėid ė nieks netrėid!

Pereklė so gaidio išėjė ė prapuolė.
Nežėna nieks – i Skouda ar Apoulė...

Vo gal anodo, orva nepamatė,
Patruopėjė teisiau pas lapė snapė?..

Muorals būs tuoks: jėgo pereklė dous,
Vės tėik kuoks gaidīs anou nuporkous.

ŠERMUNIELIS Ė LAPUTĖ

(baladė)

Šloustuos akis šermunielis:
„Diekuo aš – tuoks mažėlielis?!
Nieks nemīl ė nieks nebėjė.
Vakar vėlks čiut neprarėjė!“

Veiz – pri prūda lapė top,
Margas plunksnas gaidiou lop.
Sosiedeli pastebiejė –
Ėr akelės soblėzgiejė:

„Kuoks kailielis šermunelė!..
Kuoki stati oudėgelė!..
Mona lapėns juk pasena –
Sava omžio atgīvena...“

Lapė laika negaišėn:
„Juk ėštėpės to?.. Akšėn!
Gaidė kramė atėdousio,
Je kas nuskriaudė – pagousio.“

Pri prūdalė atsėsiėdė,
Gaidi draugėškā pariedė.
Lapė šermunieli goud:
„Veltou nieka nieks nedoud.

To pastėpės ė paborkės...
Jiedi pelės tik ė žiorkės...
Neder tēp! Nu tuo maistelė
Grėtā nuknabs oudėgelė.

Esi poikos, mon pritinkos.
Polsiau siaubtė vėštininku:
To pralīsi pro skīlėlė,
Aš ištrauksio po vėštelė.“

... Gal vėštieliu ė pradinga,
Bet puorelė ta – laiminga.
No, vo lapėnou – kas lėks –
Pelės ė kalmokā štėks...